Březno | Detail mlýna

Identifikační údaje

Adresa	Březno Dolánky 29406
Okres	Mladá Boleslav
Katalogové číslo	P 56
Katastrální území	Dolánky
GPS	50° 23' 14.0'' 15° 0' 11.9''
Mapová značka	Německý / Zaniklý objekt, památník
Poloha vůči obci	800m JJZ od obce
Číslo kulturní památky	
Přístupnost	Zaniklý
Rok stavby	1872 (přivezen z: ze Studánky u Nové Paky)
Rok zániku	1952 - rozebrán

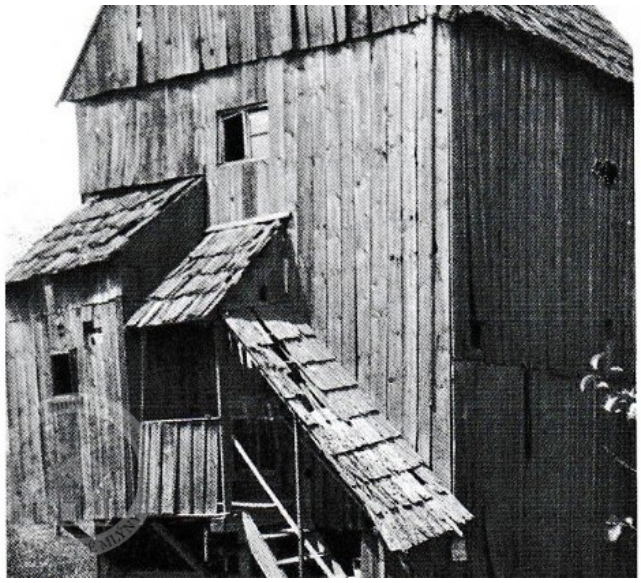

Stručný popis

Dřevěný větrný mlýn koupil v roce 1872 březenský obchodník Petr Stehlík ve Studence u Nové Paky. Na 17 fůrách ho převezl do Dolánek a postavil na Chlumu nad Dolánkami kde od obce zakoupil za 77 zlatých pozemek o výměře 400 čtverečních stop. Nově vzniklou mlynářskou usedlost s č. p. 20 prodal Janu Stehlíkovi. Mlynářem se stal Josef Černý, syn mlynáře z Podkováně.
V roce 1883 Jan Stehlík zemřel a v dražbě mlýn koupil za 766 zl. Josef Šimon z čp. 6 a pronajal ho mlynáři Františkovi Stuchlíkovi, který pocházel z rodu mlynářů z Borovnice. Ten jej pak v roce 1885 od J. Šimona za 1200 zl. koupil.
Mlynář Stuchlík bydlel původně ve světničce ve mlýně, v roce 1891 si postavil vedle mlýna domek čp. 22 s pekárnou na chleba. Pekárně se asi moc nedařilo, neboť v roce 1893 byl poslán do exekuce. Majitelem se stal tesařský mistr Karel Líman z Dobrovice. V roce 1903 jej koupil Antonín Černý, syn prvního mlynáře na tomto větřáku. Ten mlel na větřáku do roku 1905 kdy onemocněl a byl tak posledním mlynářem. Později mlýn koupil jeho bratr František, ale mlýn už nemlel.
Ve třicátých létech chátral. V padesátých letech sliboval památkový ústav jeho opravu, mlýn se však bez opravy rozpadl.
(lit. Šolc V.: Mlýny na Klentnici a v okolí)
Pokorný:
Počátky větrného mlýna v Dolánkách jsou dokladem stěhování větrných mlýnů: tento mlýn byl roku 1872 převezen na 17 fůrách ze Studénky u Staré Paky (147).
Jeho majitel v Dolánkách byl rolník Josef Šimon z čp. 6. František Stuchlík, další majitel mlýna, postavil roku 1891 u mlýna domek čp. 22 s pekárnou. Ve mlýně se mlelo do roku 1905 (148) obilí a šrotovalo se (149). Později mlýn chátral. Je označen ještě roku 1933 (150) na mapě v místě, ležícím 1 kilometr jižně od Dolánek (v téže asi vzdálenosti na SV od Citoměřic). Posledním jeho majitelem byl V. Pavlík (151). Mlýn byl roku 1952 zbořen (152). Snímky mlýna jsou v Okresním museu v Mladé Boleslavi (153).
Pozemková trať 0,8km SSV od obce Dolánek se dosud nazývá U větráku (154). Nadmořská výška lokality někdejšího větrného mlýna je cca 305m (155). Pozemková parcela 316/4 náleží dnes Karlu a Zoře Bílkovým z Mladé Boleslavi (156).
(147) Větrný mlýn ve Studénce (LOKAL. 97) shořel roku 1862 a nebyl obnoven. Mohlo by jít o někdejší větrný mlýn ve Studenci (snad panský, LOKAL. 110, tak i dále citovaná Dobrovická kronika) srov. i GÚ – ČSAV, VM – Č, sdělení ZLA Mnichovo Hradiště z 13.1. 1954, čj. 166/54, podle něhož byl mlýn ze Studence převezen roku 1890.
(148) Sdělení okresního muzea v Mladé Boleslavi z 18.5. 1955 (GÚ – ČSAV), citující Dobrovickou kroniku, II. díl z roku 1935 při zprávě, že se v mlýně nepracuje více než 12 let. Ze zařízení mlýna se zachovaly dva hřeby (sing. Db 93 a, b) a čep hřídele (sing. Db92) v okresním muzeu v Mladé Boleslavi. Citovaná zpráva ZLA v Mnichově Hradišti uvádí, že mlýn byl rozebrán na podzim roku 1953.
(149) J. Boudyš, Větrný mlýn nad obcí Dolánkami, Boleslavan, roč. 9/1934-1935, 209.
(150) Okres Mladá Boleslav, Mladá Boleslav 1933, mapa v měřítku 1:25 000; F. Roubík, Soupis map českých zemí, 2, Praha 1955, č. 30, 35. Samota Mlýn větrný je uvedena v Chytilově místopisu republiky Československé, Praha, s.d. (1922) 962.
(151) V Mladé Boleslavi, Dimitrovova 224/III.

(152) Zpráva okr. musea v Mladé Boleslavi.
(153) Sing. 94 a, b, 721 a, b. Tam je pod sing. Pd 44 amatérská práce B. Janovského (olej na lepence). Podle sdělení V. Pavlíka měl kroniku tohoto mlýna J.Havelka, rolník v Dolánkách. Snímek mlýna v ČT, ročník 56/1944, 43.
(154) ÚSGK, elaborát názvoslovné komise kartografické, Hlavní pomístní názvy v zemích českých, kraj Pražský, okres Mladá Boleslav, území 109, 66 (Větrák) U větráku (rkp).
(155) Státní mapa 1:5000 – odvozená, list Sobotka 8-7, 1954.
(156) GÚ – ČSAV, VM – Č, sdělení MNV v Dolánkách z 2.8. 1970.

Historie

Architektura

Stav nemovitosti	Neexistuje
Typ	Německý
Dominantní stavební konstrukce	Dřevěná
Historické prvky	
Parametry	

Technologie

Technologické vybavení
Popis technologického vybavení
Technologické vybavení
Stopy po neexistující mlýnské technologii
Doplňkový provoz
Doplňkový provoz - popis
Historické prvky
Parametry

Literatura a prameny

Zajímavosti

Ostatní

Fotogalerie

Historické fotografie a pohlednice